

ZOTERO – PROGRAM OTVORENOG KODA ZA UPRAVLJANJE BIBLIOGRAFSKIM BILJEŠKAMA

*ZOTERO – OPEN SOURCE SOFTWARE FOR MANAGING THE
BIBLIOGRAPHIC REFERENCES*

Ivana Saric

Sveučilišna knjižnica u Splitu

ivana.saric@svkst.hr

Antonio Magdic

Staroslavenski institut, Zagreb

antonio@stin.hr

Mario Essert

Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zagreb

messert@fsb.hr

UDK /UDC 004:02

Stručni rad / Profesional paper

Primljeno / Received: 8. 1. 2010.

Sažetak

Zotero je program otvorenog koda unutar Mozilla WEB-preglednika namijenjen automatskom dohvaćanju, uređivanju i upravljanju bibliografskim bilješkama; eksportiranju istih u razne formate¹ i izradi bibliografije različitih stilova.² Razvili su

¹ Podržava: MODS – Metadata Object Description Schema, RDF – Resource Description Framework, Refer/BibIX – osnovni formati RefWorks i EndNote programa, RIS – Research Informations Systems, Unqualified Dublin Core RDF, Wikipedia Citation Templates, BibTeX – format LaTeX procesora.

² Zotero Style Repository [citirano: 2009-05-15]. Dostupno na: <http://www.zotero.org/styles>

ga Center for History and New Media na George Mason University. Takvi programi za upravljanje bibliografskim bilješkama (reference managers) arhiviraju i organiziraju radove koje citira korisnik. (Muldrow, Yoder; 2009) Namijenjeni su istraživačima, nastavnicima, studentima i knjižničarima za stvaranje osobnih baza podataka koje sadrže isključivo njima najvažnije bibliografske bilješke. Zotero promiče novi pristup u razvoju pomagala za upravljanje bibliografskim bilješkama. Za razliku od svojih prethodnika (EndNote, RefWorks, ProCite i sl.), koji predstavljaju samostalne aplikacije, Zotero je svoje mjesto našao upravo tamo gdje korisnici često borave – na mreži, tražeći informacije, pa je ugrađen u popularan WEB preglednik – Mozilla Firefox.³ Osim primjene uspješnih osobina svojih prethodnika, iskorištava i dostignuća modernih softvera i mrežnih aplikacija: iTunes-a i del.icio.us-a, osiguravajući interakciju, stavljanje oznaka i napredno pretraživanje. Jednako dobro funkcioniра i offline, osim što tada, dakako, ne dohvaća online jedinice pohranjene u zbirkama. Članak opisuje njegove mogućnosti i kompatibilnost s određenim standardima, naglašavajući njegovu primjenljivost u knjižničarstvu. Detaljnija usporedba pojedinih programa za upravljanje bibliografskim bilješkama nije predmet ovog rada.⁴

Ključne riječi: Zotero, program za upravljanje bibliografskim bilješkama, knjižničarstvo

Summary

Zotero is an open source program inside the Mozilla Firefox web browser intended for automatic retrieval, organization and reference management, reference export into various formats,⁵ and creation of bibliographies of different styles.⁶ It has been developed by the Center for History and New Media at George Mason University. Reference management programs (reference managers) store and organize papers

³ Nedostatak Zotera je njegova isključiva upotreba samo u Mozilla Firefox pregledniku. Međutim, novija (lokalna) verzija *Zotero Standalone Alpha* radi ne samo s Firefoxom nego također i s Chrome i Safari preglednicima.

⁴ Detaljnija usporedba programa za upravljanje bibliografskim bilješkama: Beyond my mind : comparasion of free bibliographic manageres [citirano: 2009-05-15]. Dostupno na: <http://mahbub.wordpress.com/2007/03/04/comparison-of-free-bibliographic-managers/b>, Bibliography Management Software : with a detailed analysis of some packages: EndNote Web, RefWorks, ProCite, EndNote, Reference Manager [citirano: 2009-05-15]. Dostupno na: <http://www.burioni.it/forum/dellorso/bms-dasp2/text/index.html>

⁵ Supports: MODS – Metadata Object Description Schema, RDF – Resource Description Framework, Refer/BibIX – basic formats of RefWorks and EndNote program, RIS – Research Informations Systems, Uniqualified Dublin Core RDF, Wikipedia Citation Templates, BibTeX –LaTeX processor format.

⁶ Zotero Style Repository [cited: 2009-05-15]. Available at: <http://www.zotero.org/styles>

cited by users. They are intended for researchers, teachers, students, and librarians, and are used for creating personal databases which contain specific references important to each user. Zotero promotes a new approach to developing tools for reference management. Unlike its predecessors (EndNote, RefWorks, ProCite) which represented separate applications, Zotero has occupied the place where the users are seeking information on the web, inside the Mozilla Firefox web browser.⁷ Along with the application of successful features of its predecessors, Zotero uses achievements of modern software and web applications such as iTunes and del.icio.is, providing interaction, tagging, and advanced search. It works equally well off-line, except that then, of course, it does not reach on-line units which are stored in the collections. This article presents the main functions of Zotero and its compatibility with specific standards, emphasizing its application in libraries. Finally, we must add that a more detailed comparison of reference management applications is not a theme of this article.⁸

Keywords: Zotero, reference managers, librarianship

1. Uvod

Nezamislivo je provesti bilo kakvo istraživanje, obrazovanje ili radni zadatak bez značajnih informacija. Osnovna uloga knjižnice oduvijek je bila i ostala omogućivati pristup informacijama bez obzira na medij.

Pojam informacija upotrebljava se u različitim značenjima, a obično se odnosi na knjige, časopise, baze podataka i ostalo što se smatra informativnim.⁹ Knjižnična djelatnost temelji se na dvjema postavkama: omogućiti pristup dokumentima i djelovati u skladu sa zadatkom ustanove ili interesima populacije kojoj stoji na usluzi.¹⁰ Navedene postavke trebaju uvijek biti u skladu s vremenskim i tehnološkim promjenama, što znači kako suvremena knjižnica

⁷ The main disadvantage of Zotero is its exclusive use in Mozilla Firefox web browser. But, the new (local) version “Zotero Standalone Alpha” works not only in Firefox, but also in Chrome and Safari web browsers.

⁸ For a more detailed comparison of the programs for managing bibliographic references see: Beyond my mind: comparasion of free bibliographic manageres [citirano: 2009-05-15]. Available at: <http://mahbub.wordpress.com/2007/03/04/comparison-of-free-bibliographic-managers/b>, Bibliography Management Software: with a detailed analysis of some packages: End-Note Web, RefWorks, ProCite, EndNote, Reference Manager [citirano: 2009-05-15]. Available at: <http://www.burioni.it/forum/dellorso/bms-dasp2/text/index.html>

⁹ Michael H. Buckland. Preoblikovanje knjižničnih službi i usluga : program / prevela Koraljka Golub. Prijevodi knjižnične i informacijske literature ; knj. 1. Gradska knjižnica, 2000., Lokve : Naklada Benja ; Rijeka, 2000. Str. 13.

¹⁰ Isto. Str. 15.

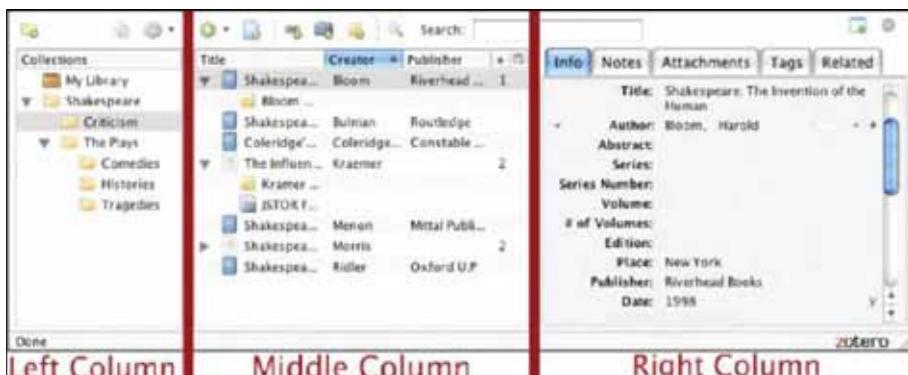
treba jednako uspješno osigurati pristup glinenim pločicama, pergamentu, knjigama, časopisima, fotografijama, audio-vizualnoj i digitalnoj građi.

Stoga, zadatak knjižnica postaje i pronalaženje najboljih rješenja u svom radu na navedene promjene, kao i poučavanje korisnika vještinama prikupljanja, pohrane, organiziranja, obrade i zaštite informacija na njihovim osobnim računalima. Tehnološke promjene i potrebe korisnika postupno transformiraju knjižnice u izvorna središta znanja od kojih korisnici zahtijevaju stručnost i pristup raznim vrstama građe. Moderna knjižnica djeluje poput umreženog središta koje prikuplja, upravlja i daje na korištenje informacije i znanje iz različitih medija. Ovakav razvoj knjižnica zahtijeva vještine upravljanja različitim izvorima znanja, visok stupanj komunikacijskih vještina, stručnost upravljanja sadržajima, usvajanje potrebnih znanja mrežne tehnologije, standardiziranih normi i softvera značajnih za njihov uspješan napredak. Upravo Zotero i predstavlja jedan moderni program za upravljanje bibliografskim referencama na strani korisnika, te njegova kompatibilnost s određenim standardima za mrežne izvore pridonosi olakšavanju dohvaćanja, organiziranja i upravljanja bibliografskim bilješkama. Jedna od važnijih Zoterovih mogućnosti pri primjeni u knjižničnom svakodnevnom radu jest njegova čvrsta integracija s online izvorima te mogućnost prepoznavanja i preuzimanja bibliografskih podataka pojedinih jedinica građe koje se pregledavaju na mreži, OPAC knjižničnim katalozima (On-line Public Access Catalog) i bazama podataka zahvaljujući kompatibilnosti s određenim standardima i softverima. Zotero na jednostavan način prepoznaje je li riječ o blogu, elektroničkoj knjizi, članku, filmu ili nekom drugom digitalnom objektu. Važno je spomenuti i mogućnost njegove kombinacije pri upotrebi s Mozilla Firefox dodatkom LibX-om.¹¹ Zotero i LibX mogu uspješno poslužiti potrebama današnjih korisnika knjižnice koji bi trebali posjedovati znanje i vještine za uspješnu navigaciju i pretraživanje knjižničnih kataloga te baza podataka, kao i uspješno upravljanje informacijama koje su pronašli. Upravo u kombinaciji ovih dvaju pregledničkih (browser) dodataka, korisnici i knjižnice mogu uspješnije ostvariti svoj put dolaska do potrebnih informacija jer LibX vrlo uspješno obavlja navigaciju i pretraživanje, a Zotero omogućuje uspješnu pohranu pronađenih informacija.

¹¹ LibX je pretraživač za Firefox i Internet Explorer te osigurava izravan pristup knjižničnim izvorima. Detaljnije o LibX-u može se pročitati na mrežnoj stranici: LibX – a browser plugin for libraries [citirano: 2009-05-15]. Dostupno na: <http://www.libx.org/>

2. Zotero – organizacija i upravljanje bilješkama

Zotero panel sadrži tri stupca, kao što je prikazano na Slici 1.¹² Lijevi stupac sadrži cijelu knjižnicu pohranjenih bibliografskih bilješki korisnika spremnih u My Library (Moja knjižnica). Unutar nje mogu se stvarati zbirke i podzbirke za različite projekte ili teme. Svaka zbirka može imati neograničen broj podzbirki ili mapa. Mape se mogu organizirati po projektima u kojima će svaka od njih sadržavati bibliografske bilješke za određeni projekt. Takve mape predstavljaju određeni dio glavne knjižnice My library. Pojedine bibliografske bilješke mogu postojati unutar više zbirki, ali se u glavnoj knjižnici pojavljuju samo jednom. Pojedina bibliografska bilješka može se premještati po zbirkama povuci-otpusti metodom (drag and drop). Mogu se stvarati zbirke sa sačuvanim mjerilima pretraživanja, čime se prikazuju i pohranjuju sve bibliografske bilješke prema zadanim mjerilima. Srednji stupac prikazuje bibliografske bilješke trenutno označene zbirke u lijevom stupcu. Desni stupac prikazuje informacije trenutno označene bibliografske bilješke u srednjem stupcu.

Slika 1. Zotero panel

Ukoliko pregledavamo zapis određene knjige u online knjižničnom katalogu, mreži ili određenoj bazi podataka, na vrhu prozora za pretraživanje,

¹² Zotero posjeduje detaljniju dokumentaciju u pisnom obliku i filmskom obliku: Zotero: start [citirano: 2009-05-16]. Dostupno na: <http://www.zotero.org/support/>; Zotero: screencast tutorials [citirano: 2009-05-16]. Dostupno na: http://www.zotero.org/support/screencast_tutorials

unutar trake trenutne URL adrese, pojavljuje se Zotero oznaka za knjigu, kao što je prikazano na Slici 2.

Slika 2. Prepoznavanje elektroničke knjige na internetu

Jednostavnim klikom na navedenu oznaku Zotero pohranjuje sve dostupne bibliografske informacije o knjizi u svoju knjižnicu tj. u odabranu zbirku. Pohranjeni bibliografski podaci odredene bibliografske bilješke postaju vidljivi u Info tabularu, kao što prikazuje Slika 3. Osim automatskog preuzimanja,

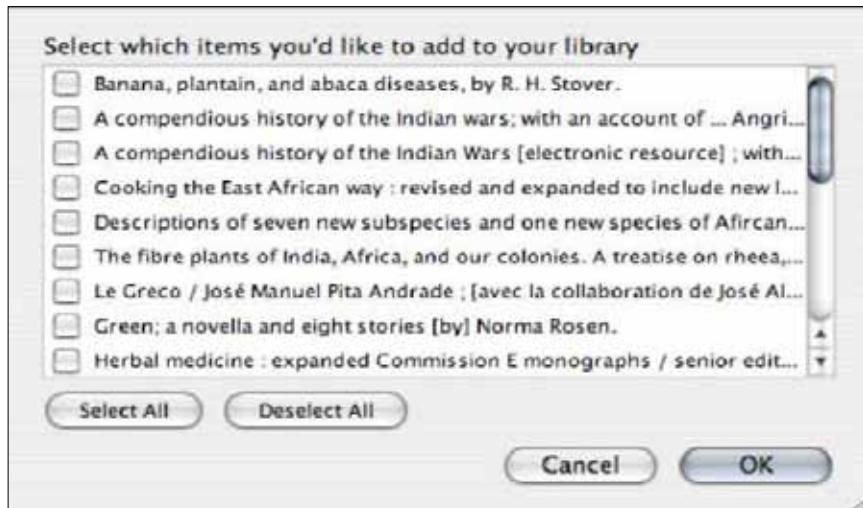
A screenshot of the Zotero software interface. The main window displays a detailed bibliographic record for a book. The record includes fields such as Title, Author, Contributor, Abstract, Series, Series Number, Volume, # of Volumes, Edition, Place, Publisher, Date, Pages, Language, ISBN, Short Title, URL, Accessed, Call Number, Loc. in Archive, Repository, Rights, Extra, and Date Added. The 'Info' tab is selected at the top. To the right of the record, there is a vertical sidebar with a blue scroll bar. On the far right, there is a legend for Zotero icons: Knjiga (book), Članak iz časopisa (article), Novinski članak (news article), Film (video), Datoteka (file), and Zbirka (collection).

Slika 4. Primjeri Zotero ikona

Slika 3. Preuzeti bibliografski podaci iz NSK

moguć je i ručni unos bibliografskih podataka. Unutar tabulara Tags pronaći će se predmetnice također preuzete iz OPAC kataloga, a mogu se modificirati prema osobnim željama. Na isti način možemo obaviti i preuzimanje metapodataka o filmovima npr., unutar Internet Archiva i sl.¹³

Pri pretraživanju, npr., u Google Scholar-u, u pretraživaču se pojavljuje Zotero oznaka u obliku mape (direktorija). Njenim odabirom otvara se dijaloški okvir s listom pronađenih jedinica u kojemu se selektiraju i pohranjuju samo odabrane ili sve ponuđene jedinice građe, kao što prikazuje Slika 5. Odabrane jedinice grade Zotero pohranjuje sa svim bibliografskim podacima.

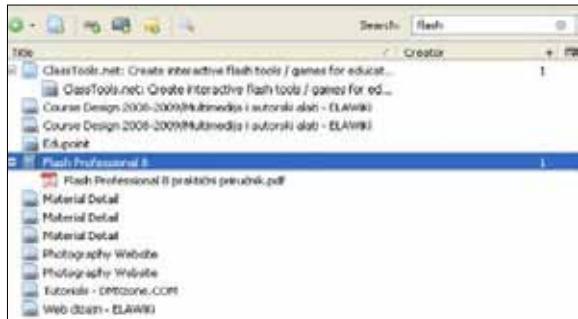
Slika 5. Označivanje/selektiranje referenci

Osim Info i Tags odjeljaka (tabova, tabulara) unutar Zotero panela, dostupna su još tri odjeljka: Notes, Attachments i Related. Notes služi za pisanje bilješki. Attachments služi za povezivanje određene bibliografske bilješke s odgovarajućim datotekama (*files*), npr., dokumentima (ekstenzija .pdf, .doc, .txt i sl.), slikama, arhiviranim ili online mrežnim stranicama i dr. Slika 6 prikazuje cijeli PDF dokument povezan s određenom bibliografskom bilješkom. Odjeljak Related omogućuje povezivanje pojedinih jedinica unutar knjižnice po određenom mjerilu, što dovodi do stvaranja međuodnosa pojedinih bibliografskih bilješki.

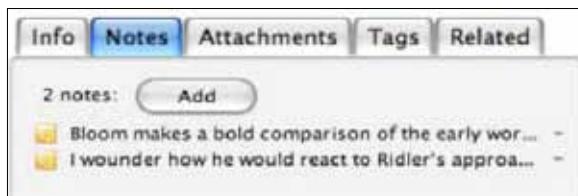
¹³ Popis kompatibilnih baza, stranica i knjižničnih kataloga sa Zoterom: Zotero: compatible sites [citirano: 2009-15-05]. Dostupno na: <http://www.zotero.org/translators>

2.1. Označivanje ili tagiranje

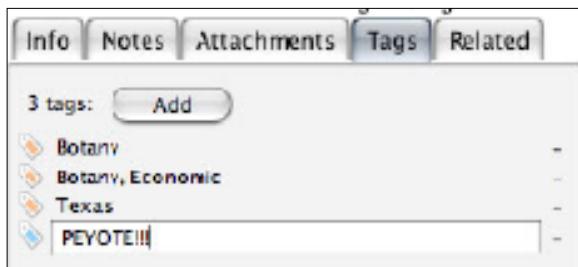
Korisnici imaju mogućnost dodavanja i pohranjivanja zabilješki na odabranu bibliografsku bilješku, nakon čega one postaju pretražive, kao što prikazuje Slika 7. Označivanje je jednostavan način kategoriziranja bibliografskih

Slika 6. Pohranjeni PDF dokumenti

Slika 7. Dodavanje bilješki

Slika 8. Dodavanje tagova

bilješki ključnim riječima u kategorije po izboru korisnika. Zotero omogućuje jednostavno dodavanje neograničenog broja oznaka na pojedinu bibliografsku bilješku, čime se filtriraju informacije na osoban način. Mijenjanje pojedine oznake automatski obavlja zamjenu na svim bibliografskim bilješkama. Slika

Slika 9. Tag panel

8 prikazuje dodavanje oznaka unutar Tags tabulara, a Slika 9 Tag (označni) panel.

Zotero, osim upravljanja i organiziranja referenci, predstavlja i izvrsno pomagalo za arhiviranje kopija cijelih mrežnih stranica ili drugih dokumenata, čime se dobiva njihova slika kakva je bila u trenutku preuzimanja s mreže. Pritom je moguće označivati pojedine dijelove mrežne stranice ili stvarati zabilješke na njihovoj površini.

2.2. Pretraživanje

Zotero posjeduje osnovno i napredno pretraživanje. Osnovno pretraživanje se provodi na temelju ključnih riječi te se time filtriraju sve bibliografske bilješke označene zadanim ključnom riječju. Napredno pretraživanje provodi se na temelju zadavanja većeg broja mjerila, kao što je prikazano na Slici 10. Pohranjivanje zadanih mjerila omogućuje njihovu uporabu za organizacijsku strukturu zbirki te naknadno dodavanje novih bibliografskih bilješki. Ovo uzrokuje njihovo automatsko pohranjivanje u istoj zbirci, prema postavljenim mjerilima.

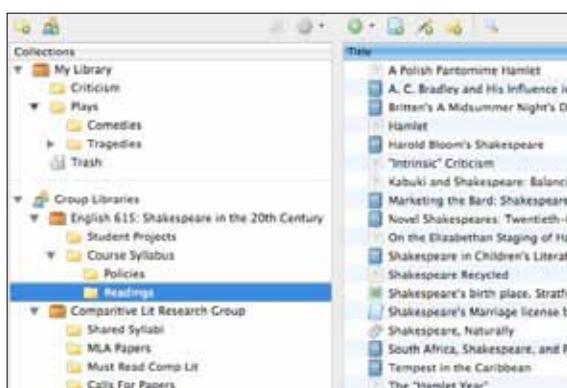
Slika 10. Napredno pretraživanje

Zotero posjeduje značajne mogućnosti dohvatanja metapodataka i indeksiranja PDF dokumenata, što rezultira pretraživanjem teksta cijelog PDF dokumenta. Budući da je Zotero potpuno smješten na osobnom računalu, dodavanjem odgovarajućih *pluginova* može komunicirati s ostalim softverima kao što je Microsoft Word ili OpenOffice, što omogućuje citiranje i izradu bibliografija u određenom stilu izravno unutar dokumenta. Kompatibilan je s WordPress-om i drugim blogovskim softverima, Google Docsom te Flickr-om. Kopiranje cijele osobne knjižnice ili prenošenje iste na memorijski stik ili neku drugu vanjsku memoriju detaljno je opisano na Zotero mrežnoj stranici. Svaku izmjenu na prenosnoj knjižnici potrebno je napraviti s originalno pohranjene pozivom ‘update’ naredbe. Preporučljivo je redovito raditi kopiju osobne knjižnice. Korisnici na Zotero serveru imaju mogućnost istovremenog stvaranja kopije iste knjižnice koja će korisniku biti dostupna kako na poslu tako i na kućnom računalu.

2.3. Interakcija grupe kroz Firefox dodatak i mreža

Ovakva interakcija osigurava snažan način dijeljenja zbirk određene skupine osoba, korisnika, suradnika na poslu ili projektu pružajući mogućnost šire komunikacije u određenom području uvidom u trenutni rad suradnika određene ustanove ili odjeljenja. Slika 11 prikazuje određenu skupinu unutar Zoterao panela.

Svaka skupina također može posjedovati i svoju mrežnu stranicu u obliku javnog portala za otvoreni skupni suradnički rad. Za zatvoreni skupni rad stranica nudi pristup članovima skupine i način interakcije sa zbirkama bez obzira

Slika 11. Skupna interakcija kroz Firefox dodatak

na trenutan smještaj članova. Zotero 2.0. skupnu mogućnost suradnje mijenja iz snažnoga osobnog pomagala u suradničku platformu za istraživanje. Slika 12 prikazuje skupnu interakciju na mreži.

The screenshot shows the Zotero web interface for a group named "English 615: Shakespeare in the 20th Century". At the top, there's a navigation bar with links for "Welcome users", "Inbox", "Profile", "Settings", and "Logout". Below the navigation is a search bar labeled "Search for groups" and a "Search" button. The main content area displays a list of "Recently Added Items". Each item has a thumbnail, a title, an author, and an update date. A detailed description of the group is provided on the right, stating it's a shared research space for students in English 615: Shakespeare in the 20th Century. Group settings include options for registration, type (Public), membership (Closed), and library access (View + Edit). A small image of a classical painting is also visible.

Title	Updated By	Updated On
An emerging research framework for studying informal learning and schools		2009-05-13 09:08
An emerging research framework for studying informal learning and schools		2009-05-13 09:08
Shakespeare Recycled		2009-05-13 09:08
The religion-in-the-science-classroom issue: Seeking graduate student conceptual change		2009-05-13 09:08
The religion-in-the-science-classroom issue: Seeking graduate student conceptual change		2009-05-13 09:08
Looking for an Argument: Critical Encounters with the New Approaches to the Criticism of Shakespeare and His Contemporaries		2009-05-13 09:08

Slika 12. Skupna interakcija

3. Značajni metapodaci za Zotero i knjižnice

Premda uobičajena definicija izraza metapodaci glasi podaci o podacima, općenito se koristi u značenju strukturirani podaci koji se unose u automatizirane postupke. (Brand, Daly, Meyers, 2003.). Metapodaci doprinose lakšem identificiranju, pristupu i nadziranju elektroničkih objekata. Najčešće se to odnosi na opisne informacije o mrežnim izvorima. Metapodaci pridonose uvođenju reda na mreži i u informacijskom prostoru te omogućavaju automatsko pronalaženje i upravljanje informacijama jer predstavljaju skup elemenata ili atributa potrebnih da se opiše neki izvor.

Važnost Zotera je upravo u mogućnosti prepoznavanja značajnih standarda za suvremeno knjižničarstvo: RDF, OpenURL, COinS, Dublin Core, XML, MARC. To osigurava velike mogućnosti prepoznavanja i preuzimanja referenci s interneta. Za sada je Zotero kompatibilan sa sljedećim OPAC katalozima: Voyager (WebVoyage), InnoPAC, SIRSI, Aleph, Dynix, VTLS, DRA, GEAC i TLC/YouSeeMore, što osigurava široku lepezu automatske pohrane bibliografskih podataka.

Međutim, Zotero nije komaptibilan s UNIMARCOM, pa ne može pohranjivati npr., zapise iz knjižničnog kataloga Crolist. No, ukoliko potrebne

bibliografske podatke o informacijskom izvoru pronađene u Crolist katalogu upišemo u COinS generator, izgeneriraju se COinS metapodaci te se odmah pojavljuje Zoterova odgovarajuća ikona u URL dijelu pretraživača čijim se odabirom vrši pohrana. Postupak je prikazan na Slici 13 i Slici 14.

Dakle, ukoliko Zotero ne prepoznaže željeni sadržaj na internetu, može se upotrijebiti jedan od programa otvorenog koda kako bismo ga učinili prepoznatljivim za Zotero. Za dinamične stranice to može biti UnAPI ili COinS, a pri tome se može poslužiti odgovarajućim generatorima.

OpenURL tehnologija unutar Zotera ostvaruje se preko desne kolone Zotero panela kroz Locate dugme Info taba. Njegovim odabirom utvrđuje se dostupnost odabrane bibliografske bilješke u mjesnoj knjižnici.

Zotero kao prepostavljeni izvor koristi OCLC's OpenURL Gateway,¹⁴ što u mnogim slučajevima korisnike spaja s izvorima njihove mjesne knjižnice. Ukoliko Zotero ne prepoznaže mjesnu knjižnicu, naknadno postavljanje, rekonfiguracija, može se provesti u prozoru Zotero Preferences Window. Unutar OpenURL dijela unosi se OpenURL tražilo. (OpenURL resolver) mjesne knjižnice. Osim toga, Zotero može locirati neki drugi OpenURL server odaštim Search for resolvers iz istog prozora, te se pojavljuje OpenURL server kojega je Zotero pronašao ovisno o djelokrugu IP adrese korisnikovog računala. Na stranicama Zotero dokumentacije dana je lista određenih OpenURL rješavača.¹⁵

Slika 13. Upis podataka u COinS generator

¹⁴ OpenURL Gateway može se pogledati na: WorldCat Registry [citirano: 2009-05-16]. Dostupno na: <http://worldcatlibraries.org/registry/gateway>

¹⁵ Popis OpenURL rješavača dostupan je na stranici: Zotero: OpenURL resolvers [citirano: 2009-05-16]. Dostupno na: http://www.zotero.org/support/openurl_resolvers

The screenshot shows the COinS Generator interface with the following fields filled in:

- Citation Data:** for a Book
- Book Title:** Marko Marulić i Split njegova doba
- Chapter Title:**
- Series Title:** Povijesni muzej Hrvatske, Predavanje, 26
- ISBN:**
- Author:** Last Name: Kečkemet, First Name: Duško, Initials:
- Corporate Author:**
- Date:** 1972
- Publisher:** Povijesni muzej Hrvatske
- Place:** Zagreb
- Edition:**
- Start Page:**
- End Page:**
- Total Pages:** 9 str.
- COinS HTML Content (to appear within the tags):**

 - COinS Default Text:**
 - COinS Default Link:**

A "Generate COinS" button is located at the bottom right of the form.

Slika 14. Generiranje COinS-a

Uspješna konfiguracija OpenURL rješavača mjesne knjižnice omoguće korisnicima istovremeno pretraživanje svih njenih izvora i pohranjivanje bibliografskih podataka u samom MPG/SFX Link Resolver prozoru.

5. Zaključak

Dostupnost sve većeg broja informacija, tehnološke promjene i novi softverski programi zahtijevaju od knjižnica poučavanje knjižničnog osoblja. Zotero predstavlja program za upravljanje bibliografskim bilješkama te je njegova snaga u kompatibilnosti sa standardima značajnim za mrežne izvore, kao i OPAC katalozima. Svakako je značajno naglasiti da svojim mogućnostima pridonosi i boljem povezivanju korisnika s mjesnom knjižnicom podržavajući OpenURL standard. Upravo ova mogućnost prikazanog programa za upravljanje bibliografskim bilješkama, knjižnicama omoguće poboljšanje usluge prema korisnicima. Na knjižnicama je da kroz primjenu određenih standarda i softvera, kao i poučavanje korisnika, poboljšaju kvalitetu usluga te tako ojačaju svoju ulogu.

LITERATURA

Beyond my mind : Comparasion of free bibliographic manageres [citirano: 2009-05-15]. Dostupno na: <http://mahbub.wordpress.com/2007/03/04/comparison-of-free-bibliographic-managers/>

Bibliography Management Software : with a detailed analysis of some packages : EndNote Web, RefWorks, ProCite, EndNote, Reference Manager [citirano:2009-05-15]. Dostupno na: <http://www.burioni.it/forum/dellorso/bms-dasp2/text/index.html>

Brand, Amy; Frank Daly; Barbara Meyers. Metadata demystified. Hanover : The Sheridan Press ; Bethesda : NISO Press, 2003.

Buckland, Michael K. Preoblikovanje knjižničnih službi i usluga : program. Lokve : Naklada Benja ; Rijeka : Gradska knjižnica, 2000.

LibX - a browser plugin for libraries [citirano: 2009-05-15]. Dostupno na: <http://www.libx.org/>

Muldrow, Jason; Stephen Yoder. Out of Cite! How reference managers are taking research to the next level. // PS: Political Science & Politics, 42(2009), 167-172.

Zotero: compatible sites [citirano: 2009-15-05]. Dostupno na: <http://www.zotero.org/translators>

Zotero: OpenURL resolvers [citirano: 2009-05-16]. Dostupno na: http://www.zotero.org/support/openurl_resolvers

Zotero: screencast tutorials [citirano: 2009-05-16] Dostupno na: http://www.zotero.org/support/screencast_tutorials

Zotero: start [citirano: 2009-05-16] Dostupno na: <http://www.zotero.org/support/>

Zotero Style Repository. URL: <http://www.zotero.org/styles>

WorldCat Registry [citirano: 2009-05-16]. Dostupno na: <http://worldcatlibraries.org/registry/gateway>